

CÔNG BỐ NGAY

Diễn đàn các bên liên quan tham vấn về dự án thủy điện Pak Lay đưa ra đề xuất và khuyến nghị để đẩy mạnh quy hoạch lưu vực sông Mê Công

Viên Chăn, CHDCND Lào, ngày 21/9/2018 – Diễn đàn tham vấn các bên liên quan cấp khu vực về dự án thủy điện Pak Lay và các sáng kiến liên quan khác diễn ra trong hai ngày 20 và 21/09/2018 đã kết thúc vào ngày hôm nay. Diễn đàn này do Ủy hội Sông Mê Công quốc tế (MRC) tổ chức và thu hút 160 đại biểu từ các bên liên quan gồm các tổ chức xã hội dân sự, cơ quan chính phủ, tổ chức phi chính phủ, viện nghiên cứu, khối tư nhân và các đối tác phát triển. Các đại biểu tham dự đã nêu lên các quan ngại và đưa ra khuyến nghị để đẩy mạnh quy hoạch lưu vực và quản lý môi trường ở khu vực Mê Công.

Ông An Pich Hatda, Quyền Giám đốc Điều hành của Ban Thư ký Ủy hội kiêm Giám đốc Vụ Kế hoạch phát biểu chào mừng các đại biểu: “MRC tin rằng xem xét và ghi nhận quan điểm và ý kiến các bên liên quan sẽ đẩy mạnh hợp tác nguồn nước trong lưu vực và điều này là một trong những tâm điểm hoạt động của chúng tôi để đạt được tầm nhìn của tổ chức. Hãy lên tiếng, hãy chia sẻ để chúng tôi được lắng nghe ý kiến của các bên. Chúng tôi không thể đáp ứng nhu cầu của quý vị nếu không biết và không hiểu được những nhu cầu đó là gì.”

Trong ngày đầu tiên của diễn đàn, các đại biểu đã cùng nhau rà soát và thảo luận các vấn đề về thủy văn, thủy lực, phù sa, an toàn đập, giao thông thủy, chất lượng nước, thủy sản và các vấn đề kinh tế - xã hội của dự án đề xuất xây dựng thủy điện Pak Lay công suất 770MW. Sau phần thảo luận, các đại biểu đã đưa ra rất nhiều khuyến nghị cho báo cáo đánh giá kỹ thuật dự án mà Ban Thư ký Ủy hội sẽ tiến hành.

Ví dụ, các đại biểu gợi ý rằng việc vận hành đập Pak Lay nên cân nhắc các quy tắc vận hành của các đập khác trên dòng chính. Có ý kiến đề xuất rằng Ban Thư ký Ủy hội và cơ quan liên quan của mỗi nước cần thu thập dữ liệu các loài cá để cải thiện thiết kế đường cho cá cũng như cân nhắc các thách thức tiềm tàng khi xây dựng các đập bậc thang trên dòng chính sông Mê Công. Ngoài ra, diễn đàn còn ghi nhận khuyến nghị về tầm quan trọng cho việc xem xét các khía cạnh giới trong dự án.

Các bên liên quan đã nêu quan ngại qua các kênh truyền thông trực tuyến, đặc biệt lưu ý một số nội dung đánh giá tác động môi trường và xã hội xuyên biên giới và đánh giá tác động tích lũy (TBSEIA/CIA) của dự án Pak Lay giống với những đánh giá trong dự án Pak Beng. Ngoài ra, cũng có quan ngại về việc liệu nhà thầu dự án đã cân nhắc các chính sách và nghiên cứu gần đây của MRC khi tiến hành các đánh giá này hay chưa.

Ông An Pich Hatda, Quyền Giám đốc Điều hành của Ban Thư ký Ủy hội kiêm Giám đốc Vụ Kế hoạch giải thích “Khi thẩm định chuyên sâu các văn kiện trong quá trình tham vấn trước, chúng tôi sẽ thẩm định mức độ giống nhau giữa các đánh giá của Pak Lay và Pak Beng, cũng như xem xét cải thiện các đánh giá này bằng cách bổ sung thêm các số liệu và thông tin cập nhật. Chúng tôi sẽ ghi chép các kết quả thẩm định trong báo cáo đánh giá kỹ thuật và khẳng định những hạn chế này có khiến cho đánh giá mất đi tính hợp lý và hoàn chỉnh hay không”

Tất cả khuyến nghị chính của các bên liên quan đã được ghi nhận và sẽ được đưa vào báo cáo kết quả diễn đàn để cân nhắc và phản ánh trong báo cáo đánh giá kỹ thuật. Báo cáo đánh giá kỹ thuật gồm các đánh giá kỹ thuật của dự án đề xuất được gửi tới các quốc gia thành viên MRC, đặc biệt là quốc gia đề xuất dự án, để cân nhắc và có thể được đưa vào tuyên bố chung và kế hoạch hành động chung.

Trong bài phát biểu khai mạc diễn đàn, bà Bounkham Vorachit, Thứ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường của Lào nói: “CHDCND Lào luôn ghi nhận tầm quan trọng to lớn và đặc biệt chú ý tới các nguyên tắc phát triển bền vững của Hiệp định Mê Công 1995 và các thủ tục, hướng dẫn khác của MRC. Sẽ không thể giải quyết các thách thức trong phát triển bền vững nếu không có sự hỗ trợ to lớn và hợp tác của các bên liên quan.”

Trong ngày thứ hai của diễn đàn, các đại biểu cũng đã có cơ hội nghe các cập nhật và nhận xét về nhiều sáng kiến hiện tại của MRC. Một số vấn đề chính được trình bày bao gồm cập nhật và thảo luận về kế hoạch hành động chung cho dự án thủy điện Pak Beng, thẩm định các thay đổi trong thiết kế thủy điện Xayaburi, cập nhật hướng dẫn thiết kế sơ bộ cho các đập đề xuất trên dòng chính ở hạ lưu Mê Công.

Diễn đàn đánh giá cao các sáng kiến cải thiện quản lý và quy hoạch lưu vực. Đây chủ yếu là kết quả tham vấn và góp ý của các bên liên quan trong các quá trình tham vấn đã tổ chức trước đó.

Ví dụ, quá trình tham vấn trước với các dự án thủy điện Xayaburi, Don Sahong và Pak Ben cho thấy cần phải cập nhật chiến lược thủy điện trên toàn lưu vực của MRC và hướng dẫn thiết kế cho các đập đề xuất trên dòng chính sông Mê Công. Những cập nhật này sẽ giúp các quốc gia thành viên tăng cường lợi ích vượt ra cả ngoài biên giới quốc gia mỗi nước, và giảm thiểu các tác động bất lợi xuyên biên giới, đồng thời góp phần đảm bảo an ninh nước, thực phẩm và năng lượng.

Tại diễn đàn, MRC cũng cập nhật tiến độ xây dựng chiến lược đang trong quá trình hoàn thiện và các quốc gia thành viên MRC đang thẩm định lần cuối bản hướng dẫn.

Diễn đàn các bên liên quan cấp khu vực lần này bổ sung cho các tham vấn cấp quốc gia cũng như cho phép các bên liên quan chưa có cơ hội tham gia vào tham vấn cấp quốc gia nêu lên các quan ngại của họ và tìm hiểu thêm về các dự án đề xuất và quá trình tham vấn trước.

Đây là lần thứ tư MRC tiến hành tham vấn trước theo Thủ tục Thông báo, Tham vấn trước và Thỏa thuận (PNPCA) sau các đợt tham vấn trước về: dự án thủy điện Xayaburi 1.285MW, dự án thủy điện Don Sahong 240MW, và dự án Pak Beng 912MW.

Tham vấn trước đối với dự án thủy điện Pak Lay đã chính thức bắt đầu từ ngày 8 tháng 8 năm 2018 và sẽ kéo dài tới tháng 3 năm 2019. Tới thời điểm đó, Nhóm Công tác Ủy ban Liên hợp (JCWG) - cơ quan cố vấn kỹ thuật của MRC - sẽ cân nhắc các khuyến nghị trình lên Ủy ban Liên hợp MRC - cơ quan thực thi chính sách gồm đại diện của bốn quốc gia thành viên MRC. Quá trình tham vấn trước thường kéo dài sáu tháng nhưng có thể được gia hạn trong trường hợp Ủy ban Liên hợp yêu cầu.

Diễn đàn các bên liên quan cấp khu vực tiếp theo cho dự án thủy điện Pak Lay sẽ diễn ra vào giữa tháng 1 năm 2019.

Lưu ý cho ban biên tập:

Ủy hội Sông Mê Công quốc tế là một tổ chức liên chính phủ về đối thoại và hợp tác cấp khu vực tại hạ lưu sông Mê Công, được thành lập năm 1995 trên cơ sở Hiệp định Mê Công giữa Campuchia, CHDCND Lào, Thái Lan và Việt Nam. Ủy hội có vai trò là một diễn đàn khu vực về ngoại giao nước cũng như một kênh tri thức về quản lý tài nguyên nước vì sự phát triển bền vững trong khu vực.

-KẾT THÚC-**Để biết thêm thông tin chi tiết, mời liên hệ:**

Ông Sopheak Meas

Cán bộ Truyền thông – phụ trách Báo chí

Văn phòng Giám đốc Điều hành

Ban Thư ký Ủy hội sông Mê Công Quốc tế

184 đường Fa Ngoum, số 18

Ban Sithane Neua, Quận Sikhottabong

Viên Chăn 01000, CHDCND Lào

ĐT: +856 21 263263, số máy lẻ 4070 (GMT +7)

Di động: +856 2092479737 / 93999047

###